

Norm nr.	Welzijnsaspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
Uitsluitingscriteria					
UIT01	Andere activiteiten	<u>Er worden geen andere activiteiten op het bedrijf ontplooid die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming.</u>	<u>Activiteiten die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming zijn o.a., maar niet beperkt tot:</u> <u>- houden van pelsdieren voor productiedoeleinden/houderij</u> <u>- houden van leghennen in verrijkte kooien (tot 2021 toegestaan in Nederland) en koloniehuisvesting (opvolger van de verrijkte kooi en vanaf 2021 in Nederland de enige toegestane vorm van de 'legbatterij'). De op het ei gestempelde identificatiecode begint met het cijfer 3</u> <u>- het houden van wilde dieren voor productiedoeleinden</u> <u>- het houden van ganzen of eenden voor de productie van ganzen- of eendenlever</u> <u>- het kweken van bedreigde diersoorten, zoals paling</u> <u>- andere activiteiten welke in strijd (kunnen) zijn met het beleid van de Dierenbescherming</u>	<u>Controleer of het bedrijf geen andere activiteiten ontplooid die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming</u>	<u>Uitsluiting</u>
UIT03	Genetisch gemanipuleerde dieren	<u>Er zijn geen genetisch gemanipuleerde dieren op het bedrijf aanwezig.</u>	<u>Een genetisch gemanipuleerd dier is met gentechnologie aangepast. Genetische technologie of gentechnologie is een vorm van biotechnologie waarbij het DNA van een organisme direct wordt aangepast door extra genen met de gewenste eigenschappen bij een dier in te brengen.</u> <u>De klassieke methodes waarbij DNA van een organisme indirect wordt aangepast, door bijvoorbeeld het kruisen, selecteren, fokken van bepaalde rassen zijn wel toegestaan.</u>	<u>Controleer of er geen genetisch gemanipuleerde dieren op het bedrijf aanwezig zijn.</u>	<u>Uitsluiting</u>
UIT04	Verdoofd geslacht	<u>Alle dieren die onder Beter Leven keurmerk worden afgezet worden geslacht op een locatie waar alle dieren (Beter Leven en niet Beter Leven) bedweld (verdoofd) worden geslacht.</u>	<u>Vlees-/producten afkomstig van onverdoofd geslachte dieren of dieren die zijn geslacht op een locatie waar ook dieren (beter of niet beter leven waardig) onbedweld (onverdoofd) worden geslacht, worden niet onder het Beter Leven keurmerk afgezet.</u>	<u>Controleer of er geen (vlees-/producten afkomstig van) dieren zijn die worden (zijn) geslacht op een locatie waar ook onbedweld (onverdoofd) wordt geslacht.</u>	<u>Uitsluiting</u>
UIT05	Megastallen norm	<u>De vleeskuikens worden niet gehouden in een megastal.</u>	<u>Onder een megastal wordt verstaan één bedrijfslocatie (niet één UBN of één dak) met 220.000 vleeskuikens of meer</u> <u>NVT bij bestaande stallen die voor 1-1-2015 al deelnemer waren aan het Beter Leven keurmerk. Deze stallen mogen het aantal dieren dat per 1-1-2015 werd gehouden handhaven. Bij ver-/nieuwbouw wordt het gehouden aantal dieren niet nog verder vergroot.</u>	<u>Controleer of het bedrijf de grens voor de maximale bedrijfs grootte niet overschrijdt.</u>	<u>Uitsluiting</u>
UIT06	Etage stal	<u>De dieren worden gehouden in een stal met maximaal één bouwlaag/verdieping/etage.</u>	<u>Stallen met meerdere bouwlagen/verdiepingen/etages zijn uitgesloten voor deelname aan het Beter Leven keurmerk.</u> <u>Dit criterium wordt per 1-9-2016 van kracht.</u> <u>Nieuwe bedrijven met een etagestal die zich, na deze datum, aanmelden voor het Beter Leven keurmerk komen niet in aanmerking voor het Beter Leven keurmerk.</u> <u>NVT bij bestaande stallen die voor 1-9-2016 al deelnemer waren aan het Beter Leven keurmerk. Maar deze stallen mogen na 1-9-2016 bij nieuwbouw geen nieuwe etagestallen meer (bij)bouwen.</u>	<u>Controleer of het bedrijf de geen etagestal heeft, bij etagestal controleer of het bedrijf als voor 01-09-2016 deelnam aan het Beter Leven keurmerk en of er geen nieuw-/verbouw heeft plaatsgevonden na deze datum.</u>	<u>Uitsluiting</u>
UIT07	Ketenregisseur	<u>Het veehouderijbedrijf is aangesloten bij een door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde ketenregisseur.</u>	<u>Een ketenregisseur is bijvoorbeeld een slachterij of een intermediair die binnen de keten de verschillende schakels aan elkaar koppelt van primair bedrijf tot verkoper en alle schakels die daar tussenin kunnen zitten.</u>	<u>Controleer of het bedrijf is aangesloten bij een door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde ketenregisseur. Noteer de ketenregisseur.</u>	<u>Uitsluiting</u>

UIT08	Medewerking	<u>De deelnemer is verplicht BLK controleurs die namens de Certificerende Instantie of namens de Stichting Beter Leven keurmerk controles uitvoeren toe te laten op het bedrijf en alle medewerking te verlenen.</u>	<u>Indien de controleurs toegang tot het bedrijf wordt geweigerd of er wordt geen medewerking verleend wordt het bedrijf uitgesloten van deelname, tenzij het bedrijf een beroep kan doen op overmacht.</u>		<u>Uitsluiting</u>
Algemeen					
KBLA04	Besluit Houders van Dieren Welzijnsregelgeving	Het bedrijf voldoet aan het Besluit Houders van Dieren <u>van</u> de Wet Dieren <u>en</u> /of EU welzijnsrichtlijn voor vleeskuikens (Council Directive 2007/43/EC).	<u>Buitenlandse bedrijven dienen te voldoen aan de EU welzijnsrichtlijn voor vleeskuikens (Council Directive 2007/43/EC).</u>	Controleer <u>aanwezigheid certificaten of het bedrijf voldoet aan het Besluit Houders van Dieren van de Wet Dieren en/of de EU welzijnsrichtlijn voor vleeskuikens (Council Directive 2007/43/EC).</u>	Uitsluiting
KBLA05	Handelsnormen	Het bedrijf voldoet aan de Handelsnormen voor vlees van pluimvee.	Verordening (EEG) Nr. 543/2008 van de Raad tot vaststelling van handelsnormen voor vlees van pluimvee. (Regeling dierlijke producten in verband met de aanduiding van bijzondere slachtpluimveehouderijsystemen)	Controleer <u>aanwezigheid certificaten of het bedrijf voldoet aan de handelsnormen voor vlees van pluimvee.</u>	Uitsluiting
KBLA01	Ketenkwaliteitssysteem	Het bedrijf heeft een geldig <u>certificaat van een door de Dierenbescherming goedgekeurderkend keten</u> kwaliteitssysteem	<u>Bijvoorbeeld IKB Kip</u>	Controleer of het bedrijf een geldig <u>KB-Ei of KAT-certificaat van een door de Dierenbescherming erkend ketenkwaliteitssysteem</u> heeft.	Uitsluiting
KBLA08	Keten	Op het bedrijf zijn alleen dieren aanwezig die voldoen aan de criteria van het Beter Leven keurmerk		Controleer of er op het bedrijf geen dieren uit andere systemen aanwezig zijn.	Uitsluiting
A04a.	Noodvoorzieningen	Indien <u>er gebruik wordt gemaakt van mechanische ventilatie: er is er een werkende alarminstallatie voor het geval de ventilatie uitvalt.</u>	Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.	Controleer of een alarm aanwezig is <u>en of dit minimaal elke 2 maanden wordt getest</u> . NVT bij natuurlijk geventileerde <u>stallen worden</u> .	HI
A04b.	Noodvoorzieningen	<u>Indien er gebruik wordt gemaakt van mechanische ventilatie wordt het alarm systeem minimaal elke 2 maanden getest.</u>	<u>De 2 maandelijkse testen van het alarm dienen geregistreerd te worden. Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.</u>	Noteer laatste 3 data van testen. <u>NVT bij natuurlijk geventileerde stallen.</u>	
A04c.	Noodvoorzieningen	Indien <u>er gebruik wordt gemaakt van mechanische ventilatie: er is een werkend noodstroom aggregaat m.b.t. ventilatie aanwezig waarmee de ventilatie operationeel kan worden gehouden tijdens periodes met stroomuitval of de ventilatiekleppen vallen automatisch open bij het uitvallen van de stroom.</u>	Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.	Controleer of er een werkend noodstroom aggregaat aanwezig is (aggregaat testen), of de kleppen bij stroomuitval automatisch openvallen, indien de stallen niet natuurlijk geventileerd worden.	HI
A04d.	Noodvoorzieningen	Indien <u>mechanische ventilatie er gebruik wordt gemaakt van een Het noodstroom aggregaat dient de correcte werking van dit noodstroom aggregaat elke 2 maanden te worden gecontroleerd.</u>	<u>De 2 maandelijkse testen van het noodstroom aggregaat dienen geregistreerd te worden.</u> Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.	Noteer laatste 3 data van testen. <u>NVT bij natuurlijk geventileerde stallen.</u>	AH
KBLA02	Slachtleeftijd	De minimale slachtleeftijd is 56 dagen.	<u>Bij bedrijven waar de eieren in de stal zelf uitkomen (bv een X-treck of One2Born systeem) geldt de regel dat de eieren uitkomen op dag 21. Dag 22 wordt dan dag 1 van de kuikens 'in de stal' voor de berekening van de slachtleeftijd.</u>	Controleer aan de hand van de afleverbonnen op welke leeftijd de dieren het bedrijf hebben verlaten. Noteer van de laatste 3 ronden de opzetdatum en leeftijd en de slachtdatum en leeftijd.	<u>Uitsluiting</u> <u>Schorsing</u>

KBLA03	Ras	Er wordt een langzamer groeiend ras gebruikt.	<p>Langzamer groeiend ras: vleeskuiken: Hubbard JA 957, 757, Rowan Ranger, Cobb Sasso 150, <u>Sasso SA 451 N-en-175</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • of ander, door de Dierenbescherming erkend langzamer groeiend ras met speciale aandacht voor de keurmerken: - langzamer groeiend (gemiddelde groei is max. 45 gram per dag) - uitval + oorzaak uitval - gaitscore - voetzoolandoeningen - welzijn vleeskuikenouderdieren <p>• Onder de erkenning vallen ook de kuikens die uit de ouderdier productie voortkomen en niet als ouderdieren geplaatst kunnen worden, zijnde de haantjes = de broertjes van de Ranger hennen en de hennetjes = de zusjes van de Rowan haan</p>	Controleer aan de hand van de afleverbonnen of langzaamere groeiende rassen opgezet zijn.	Schorsing voor de zittende ronde indien een gangbaar ras wordt opgezet. Uitsluiting indien nogmaals een gangbaar ras wordt opgezet.
A10	<u>Verbod op stroomdraden</u>	<u>Stroomdraden in de voor de dieren bereikbare ruimten in de stal zijn niet toegestaan.</u>	<u>Het gebruik van stroomdraden ongeacht of er stroom op staat, is niet toegestaan.</u>	<u>Controleer of er geen stroomdraden aanwezig zijn</u>	HI
Management					
M03	<u>Brandveiligheid</u>	<u>Met het oog op de brandveiligheid vindt minimaal eens in de vijf jaar een Agro Elektra Inspectie plaats conform NEN1010 of (HD) IEC 60364 Low voltage electrical installations.</u>	<u>De eerste keuring moet plaatsgevonden hebben voor 1-1-2022. Voor een lijst van bedrijven die de keuring kunnen verrichten zie de website van uw verzekeraar.</u>	<u>Controleer of er een certificaat is van de laatste keuring en noteer de datum.</u>	<u>Waarschuwing</u>
M04	<u>Uitloopkalender administratie</u>	<u>In de uitloopkalender wordt dagelijks voor ieder verblijf apart bijgehouden wat de toegangstijden waren tot de uitloop i.v.m. weersomstandigheden.</u>		<u>Controleer gegevens over toegang overdekte uitloop.</u>	<u>AH</u>
Voeding en verrijking					
KBLV01	<u>Afleiding/Verrijkmateriaal</u>	<u>Vanaf de derde levensweek een leeftijd van 15 dagen wordt minimaal 2 gram graan/voer per kip per dag als verrijkmateriaal gestrooid toegediend op het voor de kippen beschikbare grondoppervlak.</u>		Controleer aan de hand van de aankoopbonnen of er voldoende graan/voer wordt gestrooid. Noteer naam leverancier.	Schorsing indien te weinig verstrekt. Uitsluiting indien geen graan/voer is verstrekt
KBLV02	<u>Afleiding/Verrijkmateriaal</u>	<u>Het toedienen geschiedt door het dagelijks met de hand strooien. De pluimveehouder of de verzorger loopt tenminste 1x per dag al strooien met een deel van het verrijkmateriaal (graan/voer) vanuit het nachtverblijf naar het dagverblijf.</u>	<u>Door elke dag al strooien met graan/voer door het gehele verblijf te lopen krijgen de kippen verrijking en een positieve associatie bij mensen die door de stal lopen.</u> <u>Het overige verrijkmateriaal (graan/voer) mag via een automatisch voedsysteem (bijvoorbeeld spinfeeders) worden verstrekt.</u>	<u>De pluimveehouder moet graan strooien onder toezien van de controleur. Op die manier kan gecontroleerd worden of de kippen gewend zijn aan graanverstrekking. Noteer of kippen gewend zijn aan graanstrooien. Let tijdens het strooien van de pluimveehouder op de vloer en graanresten van eerder verstrekt graan en of de kippen gewend zijn aan graanverstrekking.</u>	Schorsing
KBLV02B	<u>Afleiding/Verrijkmateriaal</u>	<u>Het graan/voer wordt gestrooid op teedienen geschiedt op het voor de kippen beschikbare het grondoppervlak</u>	<u>De kippen dienen direct over het gestrooide graan/voer te kunnen beschikken. Daarnaast dient het graan/voer voldoende gespreid te worden gestrooid.</u>	Let tijdens het strooien van de pluimveehouder op de vloer en graanresten van eerder verstrekt graan en of de kippen gewend zijn aan graanverstrekking.	Schorsing
<u>KBLV02C</u>	<u>Verrijkmateriaal</u>	<u>Het gestrooide verrijkmateriaal (graan/voer) is van voldoende korrelgrootte.</u>	<u>De korrelgrootte is (gemiddeld) groter of gelijk aan 1 mm.</u>	<u>Controleer de grootte van het graan/voer.</u>	<u>AH</u>
KBLVA04A	Stro/hooi/luzernebalen	<u>Bij aanvang van de tweede levensweek Vanaf 8 dagen leeftijd, wordt minimaal 1 stro-, hooi-, of luzernebaal van minimaal 20 gemiddeld 15-20 kilo per 1.000 kippen in de stal verstrekt.</u>		Controleer de aanwezigheid van aankoopbonnen van stro-/hooi-/luzernebalen in de administratie en resten van stro-/hooi-/luzernebalen verstrekking in stal. Noteer naam leverancier.	Schorsing indien te weinig verstrekt, uitsluiting indien geen balen zijn verstrekt.
KBLVA04B	Stro/hooi/luzernebalen	De balen worden gelijkmatig over de ruimte verdeeld.		Controleer of de (resten van) stro-/hooi/luzernebalen gelijkmatig zijn verdeeld over de verstrekking in stal.	Schorsing

KLBVA04C	Stro/hooi/luzernebalen	Balen worden vervangen als deze qua hoogte gelijk zijn aan het niveau van <u>het de strooiselvloer</u> .		Controleer of er stro-/hooi/luzernebalen aanwezig zijn in de stal en of deze tijdig zijn vervangen.	Schorsing
KBLV05B	Voersamenstelling	<u>Gedurende de mestperiode Er wordt alleen voeder verstrekt deerafkomstig van een GMP+ gecertificeerde voederleverancier.</u>	<u>Buitenlandse bedrijven kunnen ook voeder verstrekken afkomstig van een leverancier die door een minimaal gelijkwaardig kwaliteitssysteem voor diervoeder is gecertificeerd.</u>	Controleer aan de hand van de voederbonnen of het voer GMP+ is. Noteer tevens naam en plaats GMP+ voederleverancier.	HI indien geen GMP+ leverancier is ingeschakeld.
KBLV06B	Voersamenstelling	<u>Gedurende de mestperiode wordt Vanaf een leeftijd van 11 dagen bevat het verstrekte diervoeder verstrekt waarin het minimaal umgehalte 70% aan graan en graanbijproducten 70% bedraagt.</u>		Controleer aan de hand van de voederbonnen de samenstelling van het verstrekte voer en noteer het % graan en graanbijproducten dat gegeven wordt.	HI 50-70 % graan en graanproduct wordt verstrekt. Schorsing indien <50% graan en graanproducten wordt verstrekt.
KBLV07B	Voersamenstelling	<u>Aan dat voeder zijn Het voer bevat geen dierlijke producten.</u>	<u>Uitgezonderd zijn: - melk-/zuivelproducten. Melk-/Zuivelproducten mogen wel aan het voer worden toegevoegd.</u>	<u>Noteer gevoerde dierlijke bijproducten. Controleer of het diervoeder geen dierlijke producten bevat. Indien het wel dierlijke producten bevat, noteer de dierlijke bijproducten en of dit melk-/zuivelproducten zijn.</u>	<u>AH Uitsluiting indien dierlijke producten gevoerd zijn.</u>
KBLV08B	Toegang tot drinkwater	Vleeskuikens hebben permanente beschikking over drinkwater en toegang tot de waterinstallatie.		Controleer in de stal of de dieren toegang hebben tot voeder- en drinkinstallatie en of deze ook permanent in werking zijn is.	HI onaangekondigd bij twijfel over permanent waterverstrekking.
KBLV08C	Toegang tot voer	Vleeskuikens hebben permanente beschikking over voer en onbeperkt toegang tot de voerinstallatie.		Controleer in de stal of de dieren toegang hebben tot voeder- en drinkinstallatie en of deze ook permanent in werking zijn is.	HI onaangekondigd bij twijfel over permanent voederverstrekking.
Huisvesting					
KBLH01 KBLH02 KBLH03	Bezetting kg/m ²	Op het grondoppervlak dat de kippen ter beschikking staat, is de bezettingsdichtheid ten hoogste 12 dieren per m ² met een gewicht van niet meer dan 25 kg per m ² .	Bij opzet mogen 12,5 dieren per m ² opgezet worden, <u>3 weken 22 dagen</u> na opzetdatum mogen nog 12 dieren per m ² aanwezig zijn. <u>De overdekte uitloop (die voldoet aan de bijbehorende criteria) mag worden meegerekend bij het beschikbare grondoppervlak.</u>	Bereken <u>de bezettingsgraad</u> aan de hand van het staloppervlak en het aantal opgezette vleeskuikens, noteer het aantal dieren per m ² . Voer dezelfde berekening uit voor het aantal dieren dat <u>op een leeftijd van 22 dagen de eerste dag van de derde week</u> zich in de stal bevindt. Noteer de aantallen dieren per m ² . Vergelijk <u>het teruggekoppelde aantal geslachte dieren</u> van de slachterij met het aantal aangevoerde BL dieren met opzetgegevens (<u>minus uitvalgegevens</u>) van de pluimveehouder zelf.	Schorsing
KBLH04	<u>Toegang tot de overdekte uitloop en grootte van de stal ten opzichte van overdekte uitloop</u>	<u>Van het totale (indien de overdekte uitloop wordt meegerekend bij het beschikbare vloeroppervlak bestaat moet minstens 0,75 m² per 12 dieren (75% van de benodigde 1 m² per 12 dieren) tot de uit stal behoren.</u>	Dit voorkomt dat de dieren te weinig ruimte hebben als de uitloop niet toegankelijk is, bijvoorbeeld 's nachts.	Controleer of 75% van het totaal beschikbare vloeroppervlak bestaat uit stal. <u>Noteer het tijdstip waarop de kleppen open gaan. Noteer de oppervlakte van de overdekte uitloop en controleer of deze vanaf de derde levensweek daadwerkelijk ter beschikking is gesteld.</u>	HI indien minder dan 75% van het bruikbaar oppervlak tot de stal behoort. NVT indien <u>overdekte uitloop</u> nog niet aanwezig. Schorsing indien <u>overdekte uitloop</u> niet permanent ter beschikking gesteld, maar wel meegeteld als beschikbaar opp.
<u>KBLH05</u>	<u>Grootte van de overdekte uitloop</u>	<u>Van het totale beschikbare grondoppervlakte bestaat ten minste 20% uit overdekte uitloop.</u>	<u>Overdekte uitloop is een koude, overdekte scharrelruimte, die in directe verbinding staat met de stal via uitloopopeningen en waar alle dieren gemakkelijk en onbeperkt toegang tot hebben. De koude scharrelruimte moet duidelijk lichter zijn dan het stalinterieur en op zodanige wijze zijn beschermd tegen weersinvloeden dat deze ook bij slecht weer kan worden gebruikt (bijv. door het aanbrengen van windbreek-/ventilatiegaas). De uitloop mag worden meegeteld voor het bruikbaar oppervlak bij de berekening van de bezettingsdichtheid.</u>	Controleer of 20% van het totaal beschikbare vloeroppervlak bestaat uit overdekte uitloop.	<u>Uitsluiting</u>

KBLH06	Strooisel in stal en overdekte uitloop	Het voor de kippen beschikbare grondoppervlak is geheel bedekt met losse, blanke houtsnippers, houtkrullen, los stro, los gehakseld stro of ander strooiselmateriaal van voldoende kwaliteit.	Strooiselmateriaal is losse, blanke houtsnippers, houtkrullen, los stro, los gehakseld stro of ander materiaal. Strooiselkwaliteit: Valt Het strooisel valt makkelijk tussen de vingers door², er zijn geen schimmelplekken en/of aangekoekte delen (m.u.v. beperkte delen grenzend aan de uitloopopeningen of de buitenkant van de stal) in het strooisel.	Constateer op een drietal plaatsen in de stal en een drietal plekken in de overdekte uitloop of de vloeren niet te zien zijn en of geen schimmelplekken en aangekoekte delen in het strooisel zitten. Bepaal op een aantal plaatsen, verdeeld over de stal en overdekte uitloop, de strooiselkwaliteit. Noteer de bevindingen.	HI indien strooisel laag- onvoldoende dik is en/of aangekoekte delen bevat.
KBLH06B	Schoonhouden vloeren en vernieuwen strooisel	Na iedere ronde wordt alle strooisel verwijderd en nieuw strooisel <u>van voldoende kwaliteit</u> aangebracht.		Controleer aan de hand van de aankoopbonnen van het strooisel of na iedere ronde nieuw strooisel wordt aangebracht.	HI
KBLH06C	Schoonhouden vloeren en vernieuwen strooisel	Na iedere ronde wordt de vloer in de stal en overdekte uitloop wordt gereinigd en gedesinfecteerd		Controleer van de afgelopen 3 rondes of geregistreerd wordt wanneer de stal en de overdekte uitloop worden gereinigd en gedesinfecteerd	HI
KBLH07	Daglicht	Daglicht in de stal is verplicht en wel in die mate dat binnen in de gehele stal is minimaal 20 Lux daglicht beschikbaar is.	Bijvoorbeeld: - Bij stallen met in 1 zijwand een daglicht doorlatend oppervlakte, is de daglichtsterkte bij de tegenoverliggende wand ook minimaal 20 Lux. - Bij stallen die dieper zijn dan 12 meter (exclusief de overdekte uitloop), is de daglichtsterkte in het midden van de stal ook minimaal 20 Lux.	Controleer of voldoende daglicht in de stal beschikbaar is. Meet met de Luxmeter en het kunstlicht uitgeschakeld de lichtsterkte op minimaal 2 plekken in de stal en noteer of deze minimaal 20 Lux is op dierhoogte.	HI Schorsing
KBLH07B	Daglicht via platen in het dak en/of zijvensters	In de stal is daglicht aanwezig via dak en/of zijvensters en/of daglichtkokers.	Daglichttoetreding via de zijwand: factor 1; Daglichttoetreding via het dak: factor 2; Daglichttoetreding via een daglichtkoker: factor 4.	Noteer type lichtdoorlatend oppervlakte opening.	HI
KBLH07C	Daglicht	Het totaal Het daglicht in de stal wordt gerealiseerd via daglicht doorlatende oppervlaktes van de lichtopeningen komt overeen met van tenminste 3% van het grondoppervlak van de stal.	De daglicht doorlatende oppervlaktes bestaat bijvoorbeeld uit dakramen, zijvensters en/of lichtkokers. Totaal daglicht doorlatend oppervlak is exclusief overdekte uitloop. Bij daglichtkokers mag het daglicht doorlatend oppervlakte een vierde zijn, dus 0,75% van het vloeroppervlakte van de stal. Bij daglicht toetreding via het dak of de zijwand geldt de 3% regel.	Controleer of <u>de dag licht doorlatende oppervlaktes</u> tenminste 3% van de grondoppervlakte van de stal bedraagt. <u>Of bij daglichtkokers 0,75% van het grondoppervlakte. Noteer type lichtopening.</u>	HI Schorsing
KBLH07D	Daglicht	De daglicht <u>doorlatend oppervlaktes</u> <u>plaatmateriaal</u> laten alleen diffuus daglicht door.	<u>Direct zonlicht in de stal moet worden voorkomen (zie ook H3G)</u>	Controleer of <u>de daglicht doorlatende oppervlaktes</u> alleen diffuus licht doorlaat en <u>de platen</u> geen direct daglicht door <u>laten</u> .	HI
KBLH07E	Daglicht	Daglicht <u>plaatmateriaal doorlatende oppervlaktes zijn</u> van solide materiaal, <u>dat warmte verlies voorkomt en geen lucht doorlaat</u> , (voorkomt warmteverlies), <u>geen (windbreek)gaas of ander luchtdoorlatend materiaal.</u>	<u>De daglicht doorlatende oppervlaktes mogen dus bijvoorbeeld niet bestaan uit (windbreek/ventilatie)gaas of ander luchtdoorlatend materiaal.</u>	Controleer of de <u>daglicht doorlatende oppervlaktes de platen</u> van solide materiaal is zijn, geen (windbreek/ventilatie) gaas of ander luchtdoorlatend materiaal.	HI
KBLH07F	Daglicht	Daglicht <u>plaatmateriaal doorlatende oppervlaktes</u> zorgen voor een gelijkmatige verdeling van het daglicht in de gehele stal.		Controleer of de <u>daglicht doorlatend oppervlaktes openingen</u> gelijkmatig verspreid over de gehele stal zijn.	HI Schorsing
KBLH07G	Daglicht	Direct zonlicht in de stal wordt <u>vermeden</u> , <u>vermeden bij gebruik van openstaande dak- of zijvensters.</u>	<u>Bijvoorbeeld bij het gebruik van openstaande dak- of zijvensters.</u>	Controleer of er geen direct zonlicht in de stal komt, <u>bijvoorbeeld</u> via openstaande dak- of zijvensters	Waarschuwing
KBLH07H	Daglicht	Bij stallen met aan 1 zijde vensters, is de daglichtsterkte bij de dichte lange wand minimaal 20 Lux.	NVT gebruik van alleen daglichtplaten in het dak	Meet met de Luxmeter op dierhoogte en met het kunstlicht uitgeschakeld de daglichtsterkte bij de dichte lange wand en noteer of deze minimaal 20 Lux is.	HI
KBLH07I	Daglichtsterkte bij uitsluitend zijvensters	Bij stallen die dieper zijn dan 12 meter (exclusief de overdekte uitloop), is de daglichtsterkte in het midden van de stal minimaal 20 Lux.	NVT gebruik van alleen daglichtplaten in het dak	Meet met de Luxmeter op dierhoogte en met het kunstlicht uitgeschakeld de daglichtsterkte in het midden van de stal en noteer of deze minimaal 20 Lux is.	HI

KBLH07J	Daglichtsterkte bij uitsluitend zijvensters bij stal dieper dan 12 meter	Bij stallen die dieper zijn dan 12 meter (exclusief de overdekte uitloop), en gebruik maken van daglicht doorlatend oppervlaktes in de zijwanden, zijn aan beide zijwanden van de stal daglicht doorlatende oppervlaktes vensters aangebracht.	NVT bij gebruik van alleen <u>daglichtplaten daglicht doorlatend oppervlakte</u> in het dak	<u>Controleer bij stallen dieper dan 12m. die gebruikmaken van daglicht doorlatende oppervlaktes in de zijwanden. dat er aan beide zijwanden van de stal een daglicht doorlatend oppervlakte is gerealiseerd.</u>	Schorsing
KBLH08	Lichtritme en type kunstlicht	De dieren hebben per 24u een donkerperiode van minimaal 8 aaneengesloten uren.	Een periode van 8 aaneengesloten uren kunstlicht mag niet worden toegepast tussen zonsopgang en -opgang.	Noteer gehanteerde lichtritme.	HI <u>bij afwijkend lichtritme</u>
KBLH09	Lichtritme en t Type kunstlicht	<u>Indien het kunstlicht is niet afkomstig is van laag frequente TL-verlichting dan wordt alleen hoog frequente TL-verlichting gebruikt .</u>	<u>Hoog frequente TL-verlichting is TL verlichting met een frequentie van minimaal 100 hertz. oftewel minimaal 100 knipperingen per seconde.</u>	Controleer of de TL-verlichting minimaal 100 hertz is. NVT bij geen TL-verlichting.	HI <u>bij laagfrequente TL-verlichting</u>
KBL009CH20	Overdekte uitloop bouwspecificaties. Minimale hoogte verblijven (stal. overdekte uitloop)	Alle <u>verblijven (stal, overdekte uitloop) is zijn tenminste 2m hoog voor personen overal goed bereikbaar.</u>	<u>De verblijven (stal, overdekte uitloop) zijn overal minimaal waar mogelijk 2m hoog. aan de rand van de verblijven kan worden volstaan met 1.5 m hoog. zodat de verblijven voor personen overal goed bereikbaar zijn.</u>	Noteer of de <u>overdekte uitloopverblijven</u> voldoen aan de voorgeschreven criteria. <u>Maak een foto bij twijfel.</u>	HI <u>Schorsing</u>
Overdekte uitloop (wintergarten)					
KBLO01A1	Beschikbaarheid overdekte uitloop	<u>Vanaf een leeftijd van 21 dagen hebben de vleeskuikens beschikking over de overdekte uitloop.</u>		<u>Controleer vanaf welke leeftijd de vleeskuikens de beschikking krijgen over de overdekte uitloop.</u>	<u>Schorsing</u>
KBLO01A2	Beschikbaarheid overdekte uitloop	<u>De vleeskuikens hebben minimaal 8 uur per dag de beschikking over de overdekte uitloop</u>		<u>Controleer hoe lang de kuikens aaneengesloten over de overdekte uitloop kunnen beschikken. NVT bij vleeskuikens die jonger zijn dan 3 weken 22 dagen.</u>	<u>Schorsing</u>
KBLO01A3	Beschikbaarheid overdekte uitloop	<u>Vanaf uiterlijk 10.00 uur 's morgens hebben de vleeskuikens de beschikking over de overdekte uitloop.</u>	<u>Alleen met temperaturen in de overdekte uitloop onder 0° graden Celsius en/of slechte klimatologische omstandigheden (veel wind, tocht, vocht) mag de pluimveehouder passende maatregelen nemen door het deels laten zakken van de toegangswand of sluiten van de uitloopopeningen zodat het klimaat in het nachtverblijf optimaal blijft. Dit wordt dagelijks bijgehouden/ geregistreerd op de uitloopkalender.</u>	<u>Controleer of de uitloopopeningen uiterlijk 10:00 uur 's morgens worden geopend. NVT bij vleeskuikens die jonger zijn dan 3 weken 22 dagen.</u>	<u>Schorsing</u>
KBLO01B	<u>Positie</u> overdekte uitloop <u>t.o.v. de stal</u>	<u>Over de hele lengte van stal is een De overdekte uitloop ligt langs de gehele lengte van de lange zijde(n) van de stal.</u>	Indien <u>de overdekte uitloop</u> niet over de gehele lengte (bijvoorbeeld door aanwezigheid van silo's) <u>van de lange zijde van de stal kan worden gerealiseerd</u> , is de <u>overdekte uitloop vanuit elk punt in de stal de maximale afstand tot de dichtstbijzijnde uitloopopening 25m zijn.</u>	Noteer of over de hele lengte van de stal een overdekte uitloop is.	Schorsing
KBLO02B	<u>Afstand tot de overdekte uitloop</u>	<u>De overdekte uitloop mag aan 1 zijde zijn als de stal minder dan 26 m breed is; als de stal dieper is dan 26 m is, dan moet aan beide zijden een uitloop zijn.</u>		<u>Noteer de lengte van de stal en overdekte uitloop en of 1 dan wel 2 overdekte uitlopen aanwezig zijn.</u>	<u>Schorsing</u>

KBLO02C	(Ingangscntrole)Overdekte uitloop tussen twee gebouwen	Een overdekte uitloop ingeklemd tussen twee stallengebouwen is <u>alleen</u> toegestaan, voor bestaande stallen, mits voldoende daglicht en frisse lucht binnen kan komen. <u>Bij volledige nieuwbouw mag de overdekte uitloop niet tussen twee gebouwen geplaatst worden.</u>	Bij volledige nieuwbouw is een overdekte uitloop ingeklemd tussen 2 gebouwen niet toegestaan. <u>Bij een dergelijke uitloop dient er tussen de muur van het aangrenzende gebouw en het dak van de overdekte uitloop boven de aangrenzende gebouwen, over de gehele lengte:</u> <u>- aan beide lange zijden van de uitloop een ruimte van minimaal 1 meter hoog, of</u> <u>- aan één lange zijde van de uitloop een ruimte van minimaal 2 meter hoog te zijn met daglicht- en luchtdoorlatend materiaal dat maximaal 50% van de wind breekt en maximaal 50% schaduwwerking heeft (bijv. windbreek-/ventilatiegaas) en aanvullend is in het dak een daglicht doorlatend oppervlakte van minimaal 3% van het vloeroppervlakte van de overdekte uitloop.</u> Een stal zonder <u>aparte</u> overdekte uitloop, maar met daglicht -en luchtdoorlatend materiaal in <u>het bovenste een</u> deel van de (zij)wanden (bijv. Louisiana stal) wordt niet aangemerkt als een stal met overdekte uitloop. <u>Voldoende daglicht is o.a. te realiseren door middel van voldoende daglichtplaten in het dak van de overdekte uitloop.</u>	Controleer de overdekte uitloop in combinatie met de bouwdatum van de stal	SchorsingUitsluiting
KBLO03	Oppervlakte overdekte uitloop (Ingangscntrole)	De overdekte uitloop heeft een oppervlakte van minimaal 20% van de totale staloppervlakte	Totale staloppervlakte is exclusief de oppervlakte van de overdekte uitloop.	Noteer de oppervlakte van de stal (exclusief overdekte uitloop) en van de overdekte uitloop. Noteer de berekening. Geef aan of de overdekte uitloop er gebruikt uitziet.	SchorsingUitsluiting
KBLO03A	Scheiding stal-uitloop	<u>De overdekte uitloop wordt van de stal gescheiden door een volledige wand met uitloopopeningen</u>		<u>Controleer of de overdekte uitloop word gescheiden van de stal door een wand met uitloopopeningen.</u>	HI
KBLO04	Uitloopopeningen	De openingen die toegang bieden tot de overdekte uitloop hebben een totale lengte van 1 m per 1000 kuikens		Bereken aan de hand van de totale lente of het voldoet aan een meter per 1000 kuikens. Noteer berekening	HI
KBLO05	Uitloopopeningen	De maximale afstand in de stal tot de dichtstbijzijnde uitloop opening is 25 meter.	<u>In deze 25 meter mogen zich geen noemenswaardige obstakels bevinden die de doorgang voor de kuikens ernstig belemmeren. Normale voer- of drinkwaterlijnen worden niet als obstakel gezien bij het bepalen van de maximale afstand in de stal tot de dichtstbijzijnde uitlaat opening.</u> <u>Bijvoorbeeld als een stal dieper is dan 25 m is, dan dienen er aan beide lange zijden een overdekte uitloop te zijn gerealiseerd.</u>	Controleer of de overdekte uitloop aan de voorwaarde voldoet: noteer de belangrijkste bevindingen. <u>Maak een foto bij twijfel.</u>	HI Schorsing
KBLO06	Uitloopopeningen	<u>In deze 25 meter mogen zich geen noemenswaardige obstakels bevinden die de doorgang voor de kuikens ernstig belemmeren.</u>	<u>Normale voer- of drinkwaterlijnen worden niet als obstakel gezien bij het bepalen van de maximale afstand in de stal tot de dichtstbijzijnde uitlaat opening</u>	<u>Controleer of de overdekte uitloop aan de voorwaarde voldoet: noteer de belangrijkste bevindingen.</u>	HI
KBLO07	Uitloopopeningen	De openingen dienen dusdanig geconstrueerd te zijn dat de dieren geen belemmeringen ondervinden bij het in- en uitlopen.		Controleer of de overdekte uitloop aan de voorwaarde voldoet: noteer de belangrijkste bevindingen.	HI
KBLO08	Uitloopopeningen	De uitloopopeningen dienen zo veel mogelijk evenredig verdeeld te zijn over de hele lengte van de stal.		Controleer of de overdekte uitloop aan de voorwaarde voldoet: noteer de belangrijkste bevindingen.	HI
KBLO09B	Constructie overdekte uitloop bouwspecificaties-Geïsoleerd dak	<u>De constructie van de overdekte uitloop, o.a. het dak, voorkomt condens vorming en te hoog oplopende temperaturen. De overdekte uitloop is van boven voorzien van een geïsoleerd dak en/of volledig een daglicht doorlatende platen oppervlakte.</u>	<u>Dit kan o.a. door:</u> <u>1. een geïsoleerd dak (incl. geïsoleerde daglicht oppervlaktes) is nodig om condens tegen de bovenkant tegen te gaan en om de temperatuur tijdens warme, zonnige zomerdagen niet te hoog te laten oplopen. Windbreekgas zorgt voor een beter klimaat in de uitloop. -of</u> <u>2. een (rond) dak waarbij condens wordt afgedreven en opgevangen in goten, in combinatie met voldoende ventilatie om de temperatuur niet te hoog op te laten lopen.</u>	Noteer of de overdekte uitloop voldoet aan de voorgeschreven criteria. <u>Maak een foto bij twijfel.</u>	HI

KBLO09C	Overdekte uitloop bouwspecificaties	De overdekte uitloop is tenminste 2m hoog		Noteer of de overdekte uitloop voldoet aan de voorgeschreven criteria. Maak een foto bij twijfel.	HI
KBLO09D	Overdekte uitloop bouwspecificaties Daglicht- en lichtdoorlatend	De overdekte uitloop is aan de zijwanden is-windbreekgaas aangebracht-In ieder geval de lange zijde van de overdekte uitloop is daglicht- en lichtdoorlatend.	Daglicht- en lichtdoorlatend materiaal dat maximaal 580% van de wind breekt en maximaal 580% schaduwwerking heeft (bijv. windbreek-/ventilatiegaas).	Noteer of de overdekte uitloop voldoet aan de voorgeschreven criteria. Maak een foto bij twijfel.	HI/Schorsing
KBLO09E	Vloer overdekte uitloop bouwspecificaties	De vloer van de overdekte uitloop is te reinigen en te desinfecteren		Noteer of de overdekte uitloop voldoet aan de voorgeschreven criteria. Maak een foto bij twijfel.	HI
KBLO10B	Overdekte uitloop bouwspecificaties	De maximale hoogte binnen de overdekte uitloop van de dichte, ondoorzichtige rand is 40 cm vanaf de vloer (exclusief strooisel) gemeten.	De opstaande rand moet worden berekend exclusief strooisel. Niet van toepassing indien de stal voldoet aan het label van de Deutsche Tierschutzbund (Für mehr Tierschutz) zie KBLO11-De vleeskuikens moeten over de opstaande rand heen kunnen kijken en andere verblijven kunnen zien.	Meet de dichte ondoorzichtige rand op en noteer bevindingen	HI
KBLO13	Strooiselmateriaal en kwaliteit	Het voor de kippen beschikbare grondoppervlak is geheel bedekt strooiselmateriaal van voldoende kwaliteit.	Bijv. houtkrullen, stro, gehakseld stro, turf, zand of ander materiaal. Het strooisel valt makkelijk tussen de vingers door, er zijn geen schimmelplekken in het strooisel.	Constateer op een drietal plaatsen in de overdekte uitloop of de vloeren niet te zien zijn en of geen schimmelplekken in het strooisel zitten. Bepaal op een aantal plaatsen, verdeeld over de overdekte uitloop, de strooiselkwaliteit. Controleer of de strooisel laag los door de vingers valt en noteer type strooisel.	HI indien onvoldoende kwaliteit strooisel. Uitsluiting indien strooisel ontbreekt.
KBLO11	Stallen Deutsche Tierschutzbund (Für mehr Tierschutz)	Stallen die voldoen aan het label van de Deutsche Tierschutzbund hebben over de gehele lengte van de opstaande rand een plateau waar de vleeskuikens onbelemmerd op kunnen springen en naar buiten kunnen kijken.	Het plateau mag niet meegerekend worden met het beschikbare oppervlak.	Controleer of het plateau voldoet.	HI
KBLO12	Stallen Deutsche Tierschutzbund (Für mehr Tierschutz)	De vleeskuikens moeten vanaf de opstaande rand vrij uitzicht naar buiten hebben.	Dit betekent dat er geen panden direct aan de opstaande rand zijn gebouwd.	Controleer het uitzicht vanaf de opstaande rand.	HI
KBLO13	Stallen Deutsche Tierschutzbund (Für mehr Tierschutz)	Het plateau is halverwege de opstaande rand aangebracht.	Vergelijkbaar met een boekenplankconstructie	Controleer of het plateau voldoet.	HI
KBLO14	Stallen Deutsche Tierschutzbund (Für mehr Tierschutz)	De ruimte onder het plateau is goed te reinigen		Controleer of het plateau voldoet.	HI
Gezondheid					
G01A	Ziekenboeg	Zieke en gewonde dieren worden afgezonderd en behandeld.		Controleer of er een afzonderlijke ziekenboeg is. Beschrijf bedrijfssituatie	HI
G01B	Zieke dieren Euthanaseren van onbehandelbare dieren	Indien onbehandelbaar, moeten de dieren op een door de dierenarts voorgeschreven humane wijze gedood worden geëuthanaseerd.	Goedgekeurde humane dodingsmethode leiden in één keer tot de dood zonder aanvullend lijden, ongemak of stress bij het dier. Er wordt door de dierenarts beschreven (bijv. in het bedrijfsgezondheidsplan) op welke wijzen dieren die wrak geworden zijn op het bedrijf zo snel mogelijk op een humane wijze kunnen worden geëuthanaseerd.	Noteer op welke wijze zieke dieren worden gedood.	HI
G01C	Euthanaseren van wrak geworden dieren in noodsituaties	Er zijn afspraken met de dierenarts gemaakt vastgelegd t.a.v. het, indien nodig, langskomen van de dierenarts bij noodsituaties om wrak geworden dieren te euthanaseren.	Deze afspraken worden vastgelegd in de overeenkomst met de dierenarts.	Controleer of er in de overeenkomst met de dierenarts afspraken zijn vastgelegd over het, indien nodig (bijvoorbeeld bij noodsituaties), langskomen om wrak geworden dieren te euthanaseren.	HI

G04	Gezondheid	De gezondheidskundige begeleiding van het pluimvee wordt uitgevoerd door een <u>GPD-gecertificeerde/geregistreerde geborgde pluimvee</u> dierenarts waarmee de pluimveehouder per KIP nummer een <u>één-op-één</u> overeenkomst heeft afgesloten.	<p><u>De dierenarts kan andere specialisten/dierenartsen inschakelen om een volledige dekking te realiseren, bijvoorbeeld als vervanging bij ziekte of vakantie.</u></p> <p><u>Registratie vindt plaats op het register van de stichting geborgde dierenarts, zie www.geborgdedierenarts.nl</u></p> <p><u>Binnen de Regeling van de Geborgde Pluimvee Dierenarts is een voorbeeld één-op-één overeenkomst opgenomen, deze dient gehanteerd te worden.</u></p> <p><u>Voor buitenlandse deelnemers geldt dat er een overeenkomst afgesloten moet zijn met een dierenarts, deze dierenarts hoeft niet geregistreerd te zijn als geborgde pluimvee dierenarts. GPD: Gecertificeerde Pluimvee Dierenarts. Bij buitenlandse QS-deelnemers: controleer of er een overeenkomst afgesloten is.</u></p>	<p><u>Controleer of de dierenarts GPD gecertificeerd is en of er een overeenkomst met deze dierenarts afgesloten is.</u></p> <p><u>Controleer of er een één-op-één overeenkomst is met een geregistreerde, geborgde pluimvee dierenarts.</u></p> <p><u>Registreer de naam van de dierenarts.</u></p>	Schorsing
G05	<u>Bedrijfsgezondheidsplan</u>	<u>De pluimveehouder heeft een actueel bedrijfsgezondheidsplan (BGP) opgesteld met de geregistreerde geborgde pluimvee dierenarts waarmee de pluimveehouder een overeenkomst heeft. Het IKB Kip-model BGP wordt gevolgd</u>	<p><u>Door pluimveehouder in samenwerking met dierenarts en eventuele adviseurs, opgesteld plan waarin naast het bedrijfsbehandelplan ook beschreven staat welke andere maatregelen het bedrijf neemt om het gebruik van antibiotica te beperken. Het plan wordt 1x per jaar geëvalueerd met de dierenarts en, indien nodig, aangepast.</u></p>	<u>Controleer of er een bedrijfsgezondheidsplan is dat minimaal voldoet aan het IKB Kip-model bedrijfsgezondheidsplan.</u>	HI
Transport					
KBLT01	Transport	De dieren worden in <u>kratten of</u> containers met grote openingen geladen.			HI
KBLT02	Transportduur	De transport duur is maximaal 3 uren.	De transportduur wordt gemeten vanaf het moment dat de vrachtwagen het bedrijf verlaat.	Noteer het adres van de slachterij om een indicatie te krijgen van de transportduur.	Schorsing
KBLT03B	Vangen	Het vangen van de dieren gebeurt door IKB-PSB erkende vangploegen <u>tenzij de pluimveehouder beschikt over eigen personeel of een ontheffing van IKB Kip.</u>	<p><u>Buitenlandse bedrijven hoeven geen IKB-PSB erkende vangploeg te gebruiken, maar moeten op een andere wijze kunnen aantonen dat ze gebruik maken van vangploegen met getrainde, ervaren mensen waarbij er iemand verantwoordelijk is voor het houden van toezicht op dierenwelzijn tijdens het vangen en laden. Inzet van familie of vrienden is toegestaan indien vooraf een ontheffing is afgegeven door de schemabeheerder van IKB Kip.</u></p> <p><u>Indien het laden uitsluitend wordt uitgevoerd door eigen personeel hoeft de pluimveehouder geen ontheffing aan te vragen. De pluimveehouder dient tijdens de controle aan te tonen dat de werkzaamheden uitgevoerd zijn door eigen personeel (via loonlijst). De werkzaamheden dienen door een realistisch aantal eigen personeelsleden uitgevoerd te zijn.</u></p>	<p><u>De vangploeg dient IKB PSB erkend te zijn, controleer op de lijst van erkende bedrijven of de vangploeg erkend is. Of er dient een ontheffing van de schemabeheerder van IKB Kip te zijn.</u></p> <p><u>Of de pluimveehouder kan aantonen dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd door eigen personeel (via loonlijst).</u></p> <p><u>Noteer wat voor ploeg er is ingeschakeld, evt. de naam, en datum inschakelen laatste vangploeg.</u></p> <p><u>Bij buitenlandse bedrijven moet op een andere wijze aangetoond worden dat er gebruik wordt gemaakt van vangploegen met getrainde, ervaren mensen waarbij er iemand verantwoordelijk is voor het houden van toezicht op dierenwelzijn tijdens het vangen en laden. Noteer naam en datum inschakelen laatste vangploeg.</u></p>	AHHI
KBLT03C	Vangen-licht	Het vangen van de dieren gebeurt in dimlicht of groen / blauw licht.		Vraag na bij de pluimveehouder.	AH
Aanvullend					
	Aantal dierplaatsen	Het aantal vleeskuikenplaatsen is:		Noteer aantal dierplaatsen	
	Aantal aanwezige dieren	Het aantal aanwezige vleeskuikens is:		Noteer aantal aanwezige dieren	